

GLISTE

Med glistami so najpogostejši povzročitelj okužb pri otrocih **podančice**.

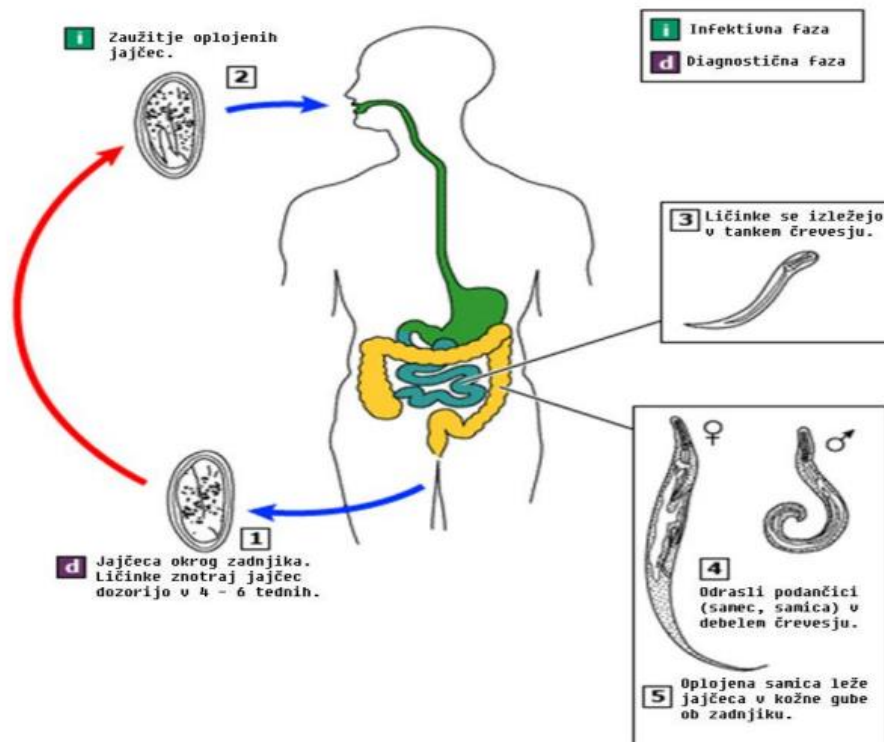
Povzročitelj

Podančice (*Enterobius vermicularis*) so približno 1cm velike gliste, bele barve, ki živijo v prebavilih človeka

Znaki bolezni

Srbenje okoli zadnjika, bolečine v trebuhu, slabost, hujšanje, nespečnost, nemiren spanec, neredna prebava. Gliste najdemo tudi v blatu (belkaste nitke, ki se gibljejo).

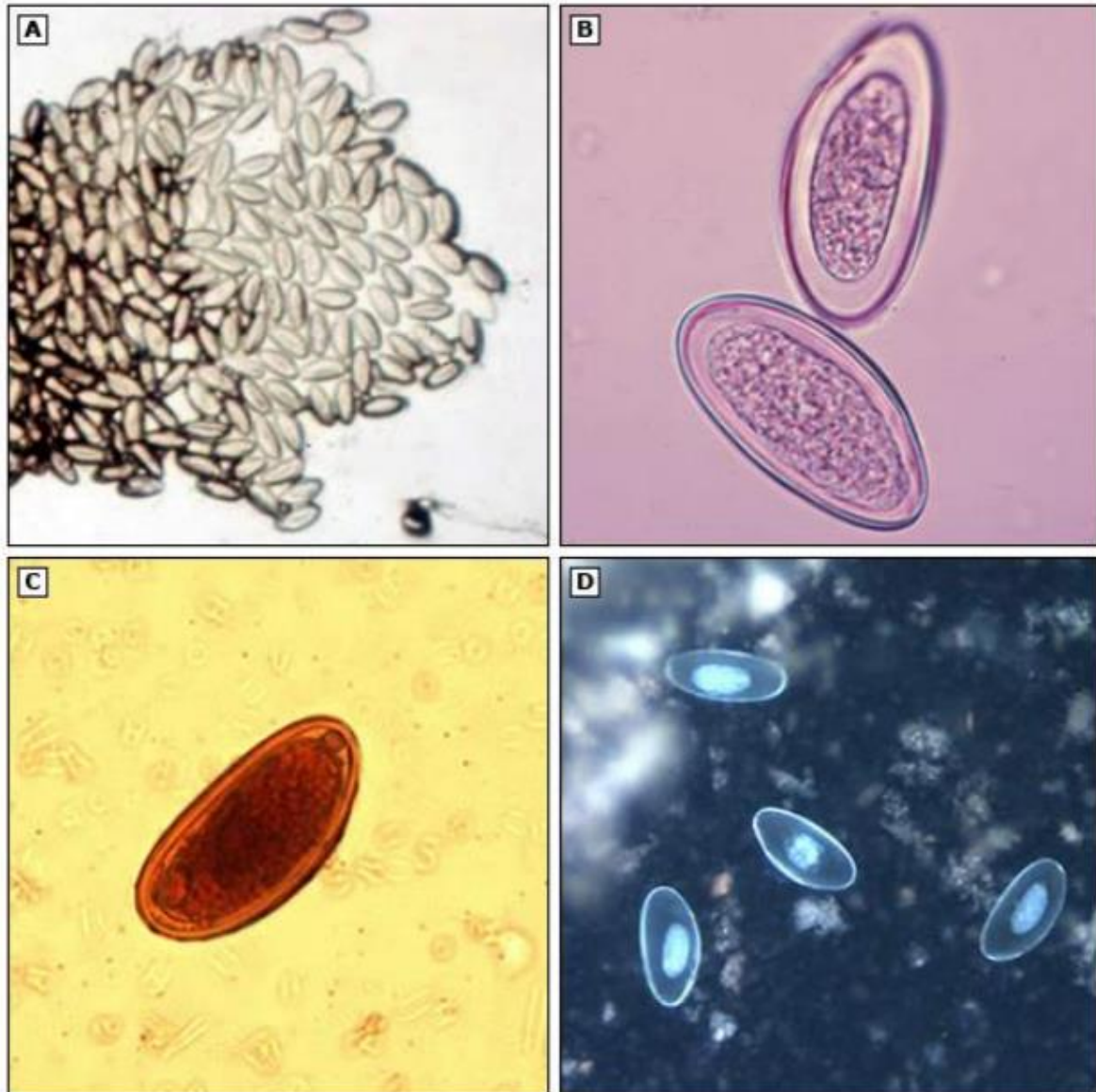
Človek se okuži, ko zaužije jajčeca podančice. Oseba s podančico si ob praskanju zadnjika jajčeca zanese pod nohte, na roke, v spodnje perilo, na posteljnino. Od tod jih prenaša v hrano, na druge predmete, pohištvo. Jajčeca so tudi v hišnem prahu, prenašajo jih hišni ljubljenci na dlaki, vendar se ne okužijo. Izven gostitelja ostanejo jajčeca kužna do treh tednov. Zlasti jim ustreza vlažno okolje. Visoka temperatura jih uniči (nad 55°C).

Kako potrdimo okužbo s podančico

Odrasle podančice (8-13 mm velike, bele) lahko v okolici zadnjika vidimo s prostim očesom. Okužbo dokažemo laboratorijsko z opazovanjem jajčec pod mikroskopom. S pomočjo celofanskega traku (selotejp) odvezamo odtis kožnih gub ob zadnjiku. Trak nato nalepimo na čisto stekelce in odnesemo v laboratorij, kjer bodo s pomočjo mikroskopa potrdili jajčeca. Odtis vzamemo ponoči ali takoj zjutraj pred uriniranjem, iztrebljanjem in umivanjem. (A) Jajčeca podančice na celofanskem traku (B) jajčeca v vlažnem okolju (C) jajčeca barvana z jodom (D) jajčeca kot jih vidimo pod UV mikroskopom.

- (A) Jajčeca podančice na celofanskem traku
- (B) jajčeca v vlažnem okolju
- (C) jajčeca barvana z jodom
- (D) jajčeca kot jih vidimo pod UV mikroskopom.

Zdravljenje

Okužbo zdravimo s protimikrobnimi zdravili, ki delujejo na podančice. V Sloveniji sta dostopni dve enakovredni zdravili: mebendazol in albendazol, ki jih predpiše zdravnik.

Po 14 dneh ponovimo zdravljenje v enakem odmerku in trajanju kot prvič, da zmanjšamo možnost ponovitve okužbe. Kljub zdravljenju se s podančico lahko ponovno okužimo. Vir okužbe so pogosto družinski člani, ki imajo podančico, pa so brez težav. Zato je pomembno, da zdravilo istočasno vzamejo vsi družinski člani, starejši od enega leta. Režim jemanja zdravila je enak kot za bolnika - tableta mebendazola ali albendazola v enkratnem odmerku in ponovitev čez 14 dni. Zdravilo predpiše zdravnik, ki zdravi bolnika tudi za družinske člane.

Preprečevanje okužbe

- Poskrbimo, da ima otrok nohte kratko postrижene.
- Pogosto umivanje rok z milom in vodo.
- Dnevno menjamo spodnje perilo, pogosto pranje posteljnega perila, brisač.
- Izogibanje praskanja okrog anusa, med nogami.
- Zdravljenje oseb okuženih s podančico in družinskih članov.

Kdaj se lahko otrok s podančico vključi nazaj v vrtec?

Načeloma z vidika kužnosti pri glistavosti ni omejitev za vključitev otroka v vrtec. Priporočljivo pa je, da se otrok, ki ima podančico, vrne po končanem prvem krogu zdravljenja.

Navodila za preprečevanje okužb s podančico:

https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/uploaded/preprecevanje_okužb_s_podancico_22.11.2017_0.pdf

Pripravila: Polona Paulič
Organizator ZHR

(vir: <https://www.nijz.si/sl/gliste-podancica>)